

EESTI KIRJANDUSE SELTS

ESTONIAN LITERARY SOCIETY

Lugupeetud kultuuriminister Heidy Purga

Emakeelepäeval, 14. märtsil lõpeb ametlikult Eesti Raamatu Aasta. Eestikeelse raamatu 500. sünnipäeva tähistamine enam kui kalendriaasta kestva programmiga on olnud mitmekesine ja intensiivne ning tuleb rõõmustada selle üle, et raamatuaasta on kõnetanud, inspireerinud ja tegutsema pannud väga paljusid inimesi üle kogu Eesti, suurendades ühtekuuluvustunnet väga erineva taustaga raamatusõprade seas ning tuues nähtavale raamatukultuuri erinevaid aspekte.

Raamatuaasta koordineerimisel on Eesti Kirjanduse Selts pidanud oluliseks nii seda, et tähtsündmusest kujuneks ainulaadne kogemus, kui ka seda, et sündinud algatused ja aasta jooksul toimunu võiks aidata kujundada Eesti kirjanduselu ja raamatukultuuri tulevikku. ERA kirjalik arhiiv, samuti trükised, meenenäidised jmt antakse raamatuaasta lõppedes Eesti Kirjandusmuuseumi arhiivi, ent aasta jooksul on sündinud ka palju niisugust, mis on elus ja elujõuline, väärib arhiveerimise asemel kordamist ja edasiarendamist.

Raamatuaasta rändnäitus „500 aastat eestikeelseid raamatuid”, mis juba alates 2024. aastast kahes eksemplaris mööda Eestit ringi liigub, pakub jätkuvalt üha uutele asutustele huvi: praegu on üks eksemplar broneeritud 2026. aasta juunini ja teine juulini, ilmselt jätkub huvilisi veel ka hilisemateks kuudeks. 2025. aasta sügisel avatud luuleraamatute rändnäituse „57 708 päeva märgilist eesti luulet” graafik ulatub 2026. aasta novembrisse ning sel on potentsiaali jõuda hiljemgi paljudesse Eesti paikadesse. Näituste avamised raamatukogudes ja koolides on alati ühtlasi sündmused, mis elavdavad kohalikku kultuurielu. Traditsiooniks kujundamist väärib raamatuaastal toimunud noorte lugemisöö ning ka septembris toimunud ajakirja Värske Rõhk autorite esinemised oma endistes koolides paistab olevat ettevõtmine, mida tasuks edasi arendada. Raamatuaasta jooksul Tartu Kirjanduse Majas toimunud estofiilide öhtud ei paista samuti teemat niipea ammendavat. Järgepidevat tutvustamist raamatukogudes ja koolides väärib raamatuaasta digitaalne arhiiv.



EESTI KIRJANDUSE SELTS

ESTONIAN LITERARY SOCIETY

Tänu raamatuaastale on EKSil kujunenud välja koostööpartnerite võrgustik raamatukogude, koolide ja teiste kultuuriasutuste näol, mis väärib säilitamist läbi tulevaste ühistegevuste ning niisuguste ettevõtmiste jõudmise erinevatesse Eesti paikadesse, sealhulgas suurematest keskustest väljapoole jäävaise. Eesti Kirjanduse Selts on valmis raamatuaasta sisulist pärandit edasi viima, panustama juba eespool nimetatud ettevõtmiste jätkumisse ning kavandama ka uusi algatusi, sh järgmisi kirjanduslikke rändnäitusi, mis aitavad paremini lõimida Eesti kirjanduselu, vähendada kultuurilist ebavõrdsust ja pakkuda kultuuriharidust erinevatele sihtgruppidele. Selleks, et tagada raamatuaasta sisulise pärandi jätkumine, on aga vajalik rahastus nende tegevustega seotud möödapääsmatute kulude katmiseks. Rändnäituste teekonna jätkumine 2026. aasta jooksul, lugemisöö ja noori autoreid koolidesse viiva programmi korraldamine ning raamatuaasta käigus kogunenud digitaalse arhiivi järjepidev tutvustamine raamatukogudes ja koolides tähendab tööjõu- ja logistikakulusid suurusjärgus 40 000 eurot. Oleme tänulikud, kui ministeerium kaalub võimalusi selle tegevuse toetamiseks, et raamatuaasta mõju Eesti kultuurimaastikul võiks ulatuda võimalikult kaugesse tulevikku.

Lugupidamisega

Marja Unt
tegevjuht
juhatuse liige
Eesti Kirjanduse Selts

